

»Dragi prijatelji, ta hip lahko rečem samo: molite zame«

Homilija Benedikta XVI. pri
maši ob začetku njegovega
pontifikata.

27. Apr. 2005

Gospodje kardinali, častiti bratje v
škofovstvu in duhovništvu, cenjene
oblasti in člani diplomatskega zbora,
predragi bratje in sestre!

Kar trikrat nas je v teh tako silovitih
dneh spremljalo petje litanij vseh
svetnikov: med pogrebom našega

svetega očeta Janeza Pavla II; ob vstopu kardinalov v konklave in tudi danes, ko smo jih znova zapeli z odpevom Tu illum adiuva - podpiraj novega naslednika svetega Petra. Vsakič sem na prav poseben način občutil to molitveno petje kot veliko tolažbo. Kako smo se čutili zapuščene po odhodu Janeza Pavla II.! Papeža, ki je bil kar 26 let naš pastir in voditelj na poti skozi ta čas. Prestopil je prag v drugo življenje - vstopil je v božjo skrivnost. Tega koraka pa ni storil sam. Kdor veruje, ni nikoli sam - ni sam niti v življenju niti v smrti. V tistem trenutku smo lahko klicali svetnike vseh časov - njegove prijatelje, njegove brate v veri, vedoč, da bodo živo spremstvo, ki ga bo spremljalo v onstranstvo, vse do božje slave. Vedeli smo, da so pričakovali njegov prihod. Zdaj vemo, da je on med svojimi in je zares doma.

Znova smo bili potolaženi, ko smo slovesno vstopali v konklave, da bi izvolili njega, ki ga je bil Gospod izbral. Kako naj bi prepoznali njegovo ime? Kako je moglo 115 škofov, ki so prišli iz vseh kultur in dežel, najti njega, ki mu je Gospod želel podeliti poslanstvo, da razvezuje in zavezuje? Ponovno smo vedeli: vedeli smo, da nismo sami, da nas obdajajo, peljejo in vodijo božji prijatelji.

In zdaj, v tem trenutku, moram jaz, nemočni božji služabnik, prevzeti to nezaslišano nalogo, ki resnično presega vsako človeško sposobnost. Kako naj to storim? Kako bom sposoben to storiti? Vsi vi, dragi prijatelji, ste ravnokar poklicali celo vrsto svetnikov, ki jo zastopajo nekatera velika imena božje zgodovine z ljudmi. Na ta način se tudi v meni poživlja ista zavest: nisem sam. Ni mi treba samemu nositi tega, česar resnično ne bi

mogel nikoli nositi sam. Vrsta božjih svetnikov me brani, me podpira in me nosi.

In spremlja me tudi vaša molitev, dragi prijatelji, vaša prizanesljivost, vaša ljubezen, vaša vera in vaše upanje. Občestvu svetih namreč ne pripadajo samo velike osebnosti, ki so živele pred nami in jih poznamo po imenu. Mi vsi smo občestvo svetnikov, mi, krščeni v imenu Očeta, Sina in Svetega Duha, mi, ki živimo od daru Kristusovega telesa in krvi, po čemer nas želi preobraziti in nas narediti podobne samemu sebi. Da, Cerkev je živa - to je čudovito izkustvo teh dni. Prav v žalostnih dneh papeževe bolezni in smrti se je to razodelo na čudovit način našim očem: Cerkev je živa. In Cerkev je mlada. V sebi nosi prihodnost sveta in zato kaže tudi vsakemu izmed nas pot v prihodnost. Cerkev je živa in mi to vidimo, izkušamo veselje, ki ga je Vstali obljubil svojim. Cerkev je živa -

živa je, ker je živ Kristus, ker je resnično vstal. V bolečini, ki je bila navzoča na obličju svetega očeta v velikonočnih dneh, smo zrlí skrivnost Kristusovega trpljenja in se obenem dotaknili njegovih ran. Toda v vseh teh dneh smo se lahko tudi na globok način dotaknili tudi Vstalega. Dano nam je bilo izkusiti veselje, ki ga je obljubil po kratkem obdobju temine kot sad svojega vstajenja.

Cerkev je živa - tako z velikim veseljem in hvaležnostjo pozdravljam vse vas, ki ste se tukaj zbrali, častitljivi sobratje kardinali in škofje, predragi duhovniki, diakoni, pastoralni delavci, katehisti. Pozdravljam vas, redovniki in redovnice, pričevalci preobražajoče božje navzočnosti. Pozdravljam vas, verne laike, potopljene v ogromno prostorje, kjer se gradi božje kraljestvo, ki se širi po svetu v vseh izraznih oblikah življenja. S pristrčnim pozdravom se obračam na

vse tiste, ki so prerojeni v zakramentu krsta, a še niso v polnem občestvu z nami; in tudi na vas, brate iz judovskega ljudstva, s katerim nas povezuje velika skupna duhovna dediščina, katere korenine segajo do neovrgljivih božjih obljub. Moja misel želi slednjič objeti - kot val, ki se širi - vse ljudi našega časa, verujoče in neverujoče.

Dragi prijatelji! V tem trenutku mi ni treba predstavljati načrta za vodenje. Nekaj potez tega, kar prepoznavam kot svojo nalogo, sem že uspel izraziti v svojem sporočilu v sredo 20. aprila; ne bo zmanjkalo drugih priložnosti za to. Moj pravi načrt za vodenje je ta, da ne bom vršil svoje volje, da ne bom sledil svojim idejam, ampak da bom prisluhnil skupaj z vso Cerkvijo Gospodovi besedi in volji in da se bom pustil voditi njemu, tako da bo on sam vodil Cerkev v teh časih naše zgodovine. Namesto da bi razlagal načrt, bi rad preprosto skušal

razložiti dvoje znamenj, s katerima je v bogoslužju zaznamovan sprejem petrinske službe. Obe znamenji sicer tudi odsevata natanko to, kar je bilo danes prebrano kot božja beseda.

Prvo znamenje je palij, stkan iz čiste volne, ki mi je bil položen na rame. To starodavno znamenje, ki ga rimski škofje nosijo od 4. stoletja, lahko razumemo kot podobo Kristusovega jarma, ki ga škof tega mesta, služabnik božjih služabnikov, jemlje na rame. Božji jarem je božja volja, ki jo sprejemamo. In ta volja za nas ni zunanje breme, ki bi nas stiskalo in nam jemalo svobodo. Spoznati to, kar hoče Bog, spoznati, kakšna je pot življenja - to je bilo veselje za Izrael, to je bil njegov veliki privilegij. To je tudi naše veselje; božja volja nas ne odtuja, pač pa nas očišča - čeprav tudi na boleč način - in nas tako vodi k nam samim. Tako ne služimo samo Bogu, ampak v odrešenje vsega sveta, vse zgodovine.

V resnici je simbolika palija še bolj konkretna: jagnječja volna želi prikazati izgubljeno ovco ali tudi bolno, šibko ovco, ki jo pastir zadene na svoje rame in jo ponese k vodam življenja. Prilika o izgubljeni ovci, ki jo pastir išče po puščavi, je bila za cerkvene očete podoba skrivnosti Kristusa in Cerkve. Človeštvo - mi vsi - je izgubljena ovca, ki v puščavi ne najde več poti. Božji Sin tega ne dopušča, ne more pustiti človeštva v tako bednem položaju. Skoči pokonci, zapusti nebeško slavo, da bi iskal ovčico in šel za njo vse do križa. Naloži si jo na ramena, nosi našo človeškost, nosi nas same. On je Dobri pastir, ki da življenje za ovce.

Palij govori predvsem, da nas vse nosi Kristus. Obenem pa nas vabi, naj nosimo drug drugega. Tako postane palij simbol poslanstva pastirja, o katerem govori drugo berilo in evangelij. Sveta Kristusova nepotrpežljivost mora poživljati

pastirja. Ni mu vseeno, da toliko ljudi živi v puščavi. In obstaja toliko oblik puščave. Tu je puščava revščine, osamljenosti, razdrte ljubezni. Tu je puščava božje temine, izpraznjenosti duš, ki se ne zavedajo več človekovega dostojanstva in poti. Zunanje puščave se množijo v svetu, ker so postale notranje puščave tako prostrane. Zato pa tudi zakladi zemlje niso več v službi gradnje božjega vrta, v katerem bi lahko vsi živeli, ampak so v službi sil izkoriščanja in uničevanja. Cerkev v svoji celoti in pastirji v njej se morajo kot Kristus odpraviti na pot, da popeljejo ljudi ven iz puščave na kraj življenja, k prijateljstvu z Božjim Sinom, k njemu, ki daje življenje, življenje v polnosti.

Simbol jagnjeta pa ima še en vidik. Na starodavnem Jutrovem je bila navada, da so se kralji označevali kot pastirji svojega ljudstva. To je bila podoba njihove oblasti, cinična

podoba: ljudstva so jim bila kot ovce, s katerimi je pastir lahko razpolagal po mili volji. Pastir vseh ljudi, živi Bog, pa je sam postal jagnje, se postavil na stran jagnjet, tistih, ki jih potolčejo in pobijejo. Prav na ta način se razodene kot pravi pastir: »Jaz sem dobri pastir ... Svoje življenje dam za ovce,« pravi Jezus o sebi (Jn 10,14 sl.). Ne odrešuje nas oblast, ampak ljubezen! To je znamenje Boga: on sam je ljubezen. Kolikokrat bi si mi želeli, da bi se Bog pokazal kot močnejši. Da bi ostro udaril, porazil zlo in ustvaril boljši svet. Vse oblastne ideologije se tako upravičujejo, upravičujejo razdejanje tega, kar bi se lahko uprlo napredku in osvoboditvi človeštva. Mi trpimo, ker je Bog potrpežljiv. In nič manj ne potrebujemo mi vsi njegove potrpežljivosti. Bog, ki je postal jagnje, nam govori, da svet rešuje Križani in ne križajoči. Svet odrešuje božja potrpežljivost in ga ruši nepotrpežljivost ljudi.

Ena temeljnih značilnosti pastirja mora biti ta, da ljubi ljudi, ki so mu zaupani, kakor ljubi Kristus, v katerega službi je. »Pasi moje ovce,« reče Kristus Petru in v tem trenutku tudi meni. Pasi pomeni ljubiti; in ljubiti pomeni biti pripravljen trpeti. Ljubiti pomeni dati ovcam pravo dobrino, hrano božje resnice, božje besede, hrano njegove navzočnosti, ki nam jo daje v najsvetejšem zakramentu. Dragi prijatelji, ta hip lahko rečem samo: molite zame, da bi se vedno bolj naučil ljubiti Gospoda. Molite zame, molite, da bi se vedno bolj naučil ljubiti njegovo čredo - vas, sveto Cerkev, vsakega od vas posebej in vse vas skupaj. Molite zame, molite, da iz strahu pred volkovi ne pobegnem. Molimo drug za drugega, da bi nas Gospod nosil in bi se naučili nositi drug drugega.

Drugo znamenje, s katerim je v današnjem bogoslužju zaznamovan začetek petrinske službe, je izročitev

ribičevega prstana. Petrov klic, naj bo pastir, kar smo slišali v evangeliju, neposredno sledi pripovedi o obilnem ribolovu: po noči, ko so zaman metali mreže, zagledajo učenci na obali vstalega Gospoda. Ukaže jim, naj se še enkrat vrnejo k lovu rib, in glej, mreža je tako polna, da je ne morejo potegniti v čoln. 153 velikih rib. »In čeprav jih je bilo toliko, se mreža ni strgala« (Jn 21,11). Ta pripoved ob koncu Jezusovega popotovanja na zemlji z učenci odslikava pripoved z začetkov: tudi tedaj učenci niso vso noč ulovili ničesar. Tudi tedaj je Jezus povabil Simona, naj še enkrat odrine na globoko. In Simon, ki mu tedaj še ni bilo ime Peter, je dal čudovit odgovor: »Učitelj, na tvojo besedo bom vrgel mreže.« Takoj zatem pa mu je bilo podeljeno poslanstvo: »Ne boj se! Odslej boš ljudi lovil« (Lk 5,1-11).

Tudi danes je rečeno Cerkvi in naslednikom apostolov, naj odrinejo na globoko po morju sveta in vržejo mreže, da bi pridobili ljudi za evangelij, za Boga, za Kristusa za pravo življenje. Cerkveni očetje so namenili prav posebno razlago tudi tej edinstveni nalogi. Takole pravijo: za ribo, ki je ustvarjena, da živi v vodi, je smrtonosno, če jo potegnemo iz morja. Vzeta je iz življenjskega okolja, da bi služila kot hrana človeku. Pri poslanstvu ribiča ljudi pa se zgodi ravno obratno. Ljudje živimo odtujeni v morski vodi trpljenja in smrti, v morju teme brez luči. Evangeljska mreža nas potegne ven iz voda smrti in nas ponese v sijaj božje luči, v pravo življenje. Točno tako je: s poslanstvom ribiča ljudi v hoji za Kristusom je treba ljudi potegniti ven iz slanega morja vsakršnih odtujenosti in ponesti proti deželi življenja, k božji luči. Točno tako je: mi živimo, da bo ljudem pokazali Boga. Samo tam, kjer je

videti Boga, se zares začne življenje. Samo kadar v Kristusu srečamo živega Boga, spoznamo, kaj je življenje. Nismo slučajni in brezsmiselni produkt evolucije. Vsak od nas je sad božje misli. Vsak od nas je hoten, vsakdo je ljubljen, vsakdo je potreben. Nič lepšega ni kot to, da nas doseže, preseneti evangelij, Kristus. Nič lepšega ni kot to, da ga spoznamo in drugim posredujemo prijateljstvo z njim. Naloga pastirja, ribiča ljudi se lahko včasih zdi naporna. Pa je lepa in velika, ker je konec koncev služba veselja, veselja Boga, ki hoče vstopiti v svet.

Tu bi rad poudaril še nekaj: tako v podobi pastirja kot v podobi ribiča se zelo jasno pokaže klic k edinosti.

»Imam še druge ovce, ki niso iz tega hleva. Tudi te moram pripeljati in poslušale bodo moj glas in bo ena čreda, en pastir« (Jn 10,16), pravi Jezus ob koncu govora o dobrem pastirju. Tudi pripoved o 153 velikih

ribah se konča z veselo ugotovitvijo: »In čeprav jih je bilo toliko, se mreža ni raztrgala« (Jn 21,11). Ojoj, ljubi Gospod, zdaj pa je strgana! bi radi žalostno dodali. A ne - ne smemo biti žalostni! Razveselimo se tvoje obljube, ki ne razičara, in storimo vse, kar je v naši moči, da bomo hodili po poti k edinosti, ki si jo obljubil. Spominjajmo se je, ko molimo Gospodu kot berači: da, Gospod, spomni se, kaj si obljubil. Daj, da bomo en sam pastir in ena sama čreda! Ne dopusti, da se tvoja mreža strga in nam pomagaj, da bomo služabniki edinosti!

V tem trenutku se moj spomin obrača na 22. oktober 1978, ko je papež Janez Pavel II. začel svoje služenje tukaj, na trgu svetega Petra. Še vedno mi nenehno odmevajo njegove tedanje besede: »Ne bojte se, odprite, na stežaj odprite vrata Kristusu!« Papež je govoril mogočnikom, svetovnim silam, ki so se bali, da bi

lahko Kristus odvezel kaj od njihove oblasti, če bi ga pustili vstopiti in bi dopustili svobodo vere. Da, gotovo bi kaj odnesel: gospodovanje korupcije, sprevračanje prava in presojanja. Ne bi pa odnesel ničesar od tistega, kar sodi k človekovi svobodi, njegovemu dostojanstvu, gradnji pravične družbe. Papež je poleg tega govoril vsem ljudem, zlasti mladim. Mar ni vse nas nekako strah - če bi pustili Kristusu, da povsem vstopi v nas, če bi se mu povsem odprli - strah, da bi lahko odnesel kaj od našega življenja? Mar nas ni strah, da bi se odpovedali čemu velikemu, enkratnemu, kar polepša življenje? Mar ne tvegamo, da bi se potem znašli v stiski in ob svobodo? In še enkrat je papež hotel reči: Ne! Kdor sprejme Kristusa, ne izgubi ničesar, ničesar - prav ničesar od tistega, kar osvobaja življenje, kar ga olepša in poveliča. Ne! Samo v tem prijateljstvu se na stežaj odpro vrata življenja. Samo v tem prijateljstvu se

resnično sprostijo velike možnosti
človeškega bivanja. Samo v tem
prijateljstvu izkušamo tisto, kar je
lepo in kar osvobaja. Tako danes
želim na vso moč in kar se da
prepričljivo, izhajajoč iz dolgega
osebnega izkustva, reči vam, dragi
mladi: Ne bojte se Kristusa! Ne jemlje
ničesar, daje pa vse. Kdor se njemu
izroči, prejme stoterno. Da, odprite,
na stežaj odprite vrata Kristusu - in
našli boste pravo življenje. Amen.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/dragi-
prijatelji-ta-hip-lahko-recem-samo-
molite-zame/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/dragi-prijatelji-ta-hip-lahko-recem-samo-molite-zame/) (7. Avg. 2025)